

-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ-

Κώστας Γιαννακόπουλος
Γιάννης Γιαννιτσιώτης
(επιμέλεια)

**Αμφισβητούμενοι χώροι
στην πόλη**
Χωρικές προσεγγίσεις του
πολιτισμού

ISBN: 978-960-221-481-7, σελ. 380, σχ.14x21,
α' έκδοση Μάιος 2010, τιμή 25,00 € (χωρίς
ΦΠΑ)

Η πόλη θεωρείται σήμερα ο κατεξοχήν χώρος ανάδυσης και υλοποίησης νέων ταυτοτήτων και κοινωνικοτήτων. Εκεί εκδηλώνονται οι διαδικασίες απεδαφικοποίησης και επανεδαφικοποίησης στα συμφραζόμενα της σύγχρονης παγκοσμιοποίησης. Οι περιοχές στο εσωτερικό μιας πόλης (κτίρια, δρόμοι, πλατείες, μνημεία, γειτονιές), ή ακόμα και η ίδια η πόλη ως ολότητα, αποτελούν «αμφισβητούμενους χώρους», πεδία κοινωνικών και πολιτισμικών συγκρούσεων με στόχο τον έλεγχο, τη χρήση, τη διαχείριση και την οικειοποίησή τους. Συνιστούν έτσι προνομιακούς τόπους μελέτης των σχέσεων εξουσίας και αντίστασης. Η προβληματική αυτών των σχέσεων, όπως έχει αναπτυχθεί στις κοινωνικές επιστήμες, διαπλέκεται εδώ με τη χωρική προσέγγιση: η συγκρότηση των σχέσεων εξουσίας και αντίστασης μέσω του χώρου και το αντίστροφο, η συγκρότηση της χωρικότητας μέσα απ' αυτές, είναι οι βασικοί άξονες που διατρέχουν τα κείμενα αυτού του τόμου – μελέτες του χώρου στον σύγχρονο κόσμο και ιδιαίτερα στην ελληνική κοινωνία, γραμμένες κυρίως από ανθρωπολόγους, αλλά και ιστορικούς, γεωγράφους και αρχιτέκτονες.

(Από το οπισθόφυλλο του βιβλίου)

Περιεχόμενα

Ανδρέας Τρούμπης

Προλογικό σημείωμα

Κώστας Γιαννακόπουλος – Γιάννης Γιαννιτσιώτης

Εισαγωγή: Εξουσία, αντίσταση και χωρικές υλικότητες

Σταύρος Σταυρίδης

Οι δρόμοι της μεγαλούπολης ως αμφισβητούμενοι χώροι

Λεωνίδα Οικονόμου

«Οικόπεδα με δόσεις»: Η παραγωγή του χώρου στην αθηναϊκή περιφέρεια (1950-1960)

Κώστας Γιαννακόπουλος

Ένα κενό μέσα στην πόλη: Χώρος, διαφορά και ουτοπία στον Κεραμεικό και το Γκάζι

Δημήτρης Παρσάνογλου – Ηλέκτρα Πετράκου

Νέοι και νέες μεταναστευτικής προέλευσης και πόλη: Χωρικός αποκλεισμός και μορφές αντίστασης

Πάνος Πανόπουλος

Διασχίζοντας την πόλη: Ηχητικές ανανοηματοδοτήσεις του χώρου, του χρόνου και των αισθήσεων στο σύγχρονο αστικό πλαίσιο

Βενετία Καντσά

Περπατώντας αγκαλιασμένες στους δρόμους της Αθήνας: Ομόφυλες σεξουαλικότητες και αστικός χώρος

Αθηνά Αθανασίου

Το μαύρο στην πλατεία: Χαρτογραφώντας την απαγορευμένη μνήμη

Γιάννης Γιαννιτσιώτης

Ο Άρης βελουχιώτης επιστρέφει στη Λαμία: Χωρικές διαμάχες γύρω από έναν μνημονικό τόπο

Παυσανίας Καραθανάσης

Οι τοίχοι της πόλης ως «αμφισβητούμενοι χώροι»: Αισθητική και αστικό τοπίο στην Αθήνα

Ελεάνα Γιαλούρη

Η δυναμική των μνημείων: Αναζητήσεις στο πεδίο της μνήμης και της λήθης

«Το παρόν βιβλίο περιλαμβάνει δέκα κείμενα γραμμένα από ανθρωπολόγους κυρίως, αλλά και ιστορικούς, γεωγράφους και αρχιτέκτονες, τα οποία επικεντρώνονται στη μελέτη του χώρου στον σύγχρονο κόσμο και κυρίως στην ελληνική κοινωνία. Η έκδοση αυτή δεν αποσκοπεί τόσο σε μια διεπιστημονική διερεύνηση μιας συγκεκριμένης θεματικής, όπως αυτή του χώρου, όσο σε μια χωρική προσέγγιση των κοινωνικών σχέσεων, του πολιτισμού. Με άλλα λόγια, στα κείμενα που ακολουθούν, ο χώρος δεν αποτελεί μια διάσταση, έστω και σημαντική, των διάφορων κοινωνικών σχέσεων που εξετάζονται εδώ, αλλά μια οπτική, μια μέθοδο ανάλυσής τους. Η χωρική προσέγγιση διαπλέκεται με την προβληματική που έχει αναπτυχθεί στις κοινωνικές επιστήμες γύρω από τις σχέσεις εξουσίας και αντίστασης. Η συγκρότηση της εξουσίας και της

αντίστασης μέσω του χώρου και το αντίστροφο, δηλαδή η συγκρότηση της χωρικότητας μέσω της εξουσίας και της αντίστασης, αποτέλεσαν βασικούς άξονες τους οποίους οι συγγραφείς που μετέχουν στον τόμο αυτό κλήθηκαν να λάβουν υπόψη και να τους φωτίσουν ο καθένας και η καθεμία από τη δική του/της επιστημονική σκοπιά και τα ερευνητικά του/της ενδιαφέροντα. Επιλογή μας ήταν να εστιάσουμε το ενδιαφέρον μας στην πόλη, καθώς, ιδιαίτερα σήμερα, αυτή θεωρείται ως ο κατεξοχήν τόπος ανάδυσης και υλοποίησης νέων ταυτοτήτων και κοινωνικοτήτων, διαδικασίας απεδαφικοποίησης κι επανεδαφικοποίησης στα συμφραζόμενα της σύγχρονης παγκοσμιοποίησης...

Οι συμμετέχοντες στον παρόντα τόμο επιχειρούν να αναδείξουν την πολυπλοκότητα της λειτουργίας της εξουσίας της κυριαρχίας και της αντίστασης σε σχέση με τα κοινωνικά δρώμενα μέσα από τη διαπλοκή ποικίλων χωρικοτήτων και χρονικοτήτων. Το σημείο αφετηρίας τους δεν είναι, με άλλα λόγια, η ταύτιση της εξουσίας και της αντίστασης με ευδιάκριτες σαφώς οριοθετημένες συλλογικότητες που χαρακτηρίζονται από υψηλού βαθμού συνοχή, φορείς της δράσης που γεννά κοινωνικές σχέσεις και χώρους. Αντίθετα επιχειρείται οι λειτουργίες της εξουσίας και της αντίστασης να ιδωθούν ως διαπλεκόμενες με τις πολλαπλές αρθρώσεις της κοινωνίας με το χώρο. Έτσι ο χώρος μετατρέπεται από αποτέλεσμα των ποικίλων και πολλαπλών επιχειρήσεων της εξουσίας και της αντίστασης σε καταστατική συνθήκη και συγκροτητική διάσταση του πλέγματος εξουσία-αντίσταση...

(Από την εισαγωγή του βιβλίου)

Ο Κώστας Γιαννακόπουλος είναι επίκουρος καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα αφορούν το φύλο, τη σεξουαλικότητα, την υγεία, τη σχέση μεταξύ ανθρωπολογίας και ψυχανάλυσης, τον αστικό χώρο και τις πολιτικές της διαφοράς. Έχει επιμεληθεί τον συλλογικό τόμο *Σεξουαλικότητα. Θεωρίες και πολιτικές της ανθρωπολογίας* (εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2006) και το αφιέρωμα «Ψυχανάλυση και Κοινωνική Ανθρωπολογία» στο περιοδικό *Εκ των Υστέρων*, τεύχος 14, 2006.

Ο Γιάννης Γιαννιτσιώτης είναι λέκτορας στο Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα αφορούν την κοινωνική και πολιτισμική συγκρότηση του αστικού χώρου στη νεότερη και σύγχρονη εποχή, τη μνήμη και την εργασία. Έχει συγγράψει τη μελέτη *Ιστορία και επιχείρηση* (εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1994) και τη μονογραφία *Η κοινωνική ιστορία του Πειραιά. Η συγκρότηση της αστικής τάξης* (εκδ. Νεφέλη, Αθήνα 2006), και έχει συνεπιμεληθεί τον συλλογικό τόμο *Rhetorics of Work* (Edizioni Plus - Pisa University Press, Πίζα 2008).